

Johan Lindberg och Helena Månsson
Enheten för befolkning och levnadsförhållanden

Möte i användarrådet för levnadsförhållanden och jämställdhet 22 november 2024

Närvarande

Peter Abrahamsson, Försäkringskassan
Katarina Boye, Institutet för social forskning
Sara Dahlin, Socialstyrelsen
Carin Gräas, Konsumentverket
Linnea Källqvist, Finansdepartementet
Håkan Nyman, Socialdepartementet
Nasser Nuru Mahmud, Folkhälsomyndigheten
Jens Sandahl, Jämställdhetsmyndigheten
Tharshini Thangavelu, Socialstyrelsen
Karin Westling, Myndigheten för delaktighet (ersätter Pernilla Börjesson)

Från SCB

Marie Lideus, enhetschef Befolkning och levnadsförhållanden
Sara Frankl, sektionschef Samordning och tvärområden
Thomas Helgeson, sektionschef Levnadsförhållanden och demokrati
Henrik von Hofsten, sektionschef Hushållens ekonomi

Peter Gärdqvist, presentation punkt 4
Fredrik W. Andersson, presentation punkt 5
Carolina Nordström, presentation punkt 6
Karin Lundström, presentation punkt 7
Mikaela Järnbert, presentation punkt 7

Johan Lindberg, sekreterare
Helena Månsson, sekreterare

Frånvarande

Pernilla Börjesson, Myndigheten för delaktighet
Aurora Lewén, Arbetsmarknadsdepartementet
Johanna Woltjer, Sveriges Kommuner och Regioner

1. **Mötet öppnas och godkännande av dagordning**

Joakim Sonnegård

Ordföranden hälsade alla välkomna till mötet. Inga synpunkter på dagordningen.

2. **Presentationsrunda**

Samtliga

3. **Aktuellt från SCB**

Marie Lideus, Sara Frankl, Thomas Helgeson och Henrik von Hofsten

Samordning och tvärområden (Sara Frankl)

Jämställdhetsstatistik

- På tal om kvinnor och män publicerad i nytt digitalt format 5 november.
- Årets sista publicering av jämställdhetsindikatorer 11 december.
- ASPIRE berömmar jämställdhetsstatistiken och lämnar några rekommendationer kring arbetsmetoder och utveckling av innehållet.
- Väntar fortfarande på att hemställan om att bearbeta uppgifter för hälsa ska godkännas.
- Stort intresse internationellt för statistik om jämlikhet och diskriminering.

Barnstatistik

- Rapport om barn med funktionsnedsättning (baserad på Barn-ULF) publiceras i 27 november.
- Arbete pågår med att ta fram en rapport om hur övergången från AKU till BAS för föräldrars sysselsättning påverkar statistiken.

Funktionsnedsättning

- Analys av ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning publiceras i december – fokus på hälsa och tidigare arbetslivserfarenhet.
- Regeringsuppdrag om ekonomisk jämställdhet bland kvinnor och män med funktionsnedsättning – slutredovisning mitten av december.
- Det finns efterfrågan på registervariabeln PIF, men mer utvärdering behövs.

Levnadsförhållanden och demokrati (Thomas Helgeson)

Barn-ULF

- Resultaten från Barn-ULF 2023 publicerades i våras, nästa insamling genomförs hösten 2026 (med publicering våren 2027).
- En kortanalys om hur barn upplever läxor och prov i skolan publicerades i oktober. Två minirapporter med ytterligare resultat publiceras i början av nästa år.
- Rapporten [Levnadsförhållanden för barn med funktionsnedsättning](#), med data från Barn-ULF 2023, publicerades i slutet av november.
- Några temarapporter är planerade till första kvartalet 2025.
- Nästa insamling genomförs hösten 2026, med publicering första kvartalet 2027.
 - ➔ Vi tar gärna emot synpunkter på variabelinnehåll till nästa omgång

Befolkningens it-användning

- Årets undersökning genomfördes mars-juni och innehöll frågor rörande:
 - tillgång till internet i hemmet,
 - internetanvändning,
 - kontakt med myndigheter och offentlig sektor via internet,
 - internethandel,
 - sakernas internet (IoT)
 - några frågor gällande grön IT.
- Resultat från undersökningen publicerades 18 oktober i form av en statistiknyhet och tabeller i Statistikdatabasen.
- Nu pågår förberedelser inför 2025 års undersökning, som innehåller följande moduler:
 - tillgång till internet och teknisk utrustning,
 - internetanvändning,
 - kontakt med myndigheter och offentlig sektor via internet,
 - användning av elektronisk legitimation (eID),
 - internethandel/e-handel,
 - digitala färdigheter,
 - sekretess och skydd av personuppgifter.
- Från och med 2024 har den övre åldersgränsen på 85 år tagits bort och insamlingen täcker nu individer 16 år eller äldre.

Undersökningarna av levnadsförhållanden

- En rapport på temat Sociala relationer, baserad på resultat från ULF 2022, publicerades i oktober.
- Rapporter avseende ämnesområdena ekonomi, boende och medborgerliga aktiviteter som är baserade på ULF 2023 kommer att publiceras de kommande månaderna.

- Årets undersökning genomfördes under första halvåret. Nu förbereds årsfiler för leverans till Eurostat innan årsskiftet.
- Publicering av resultat från ULF 2024 är tidigarelagd jämfört med föregående år, och sker 21 februari.
- Utöver den årliga kärnan ingår i ULF 2024 nationella frågor om utsatthet för hot och våld samt två EU-gemensamma moduler: *Access to services* samt *Children: Health, access to health and deprivation*.
- Förberedelser pågår för ULF 2025, som utöver den årliga kärnan innehåller nationella frågor om arbetsmiljö och hälsa, samt två EU-gemensamma moduler: *Health* och New Policy Needs-modulen *Energy and the environment*.

Hushållens ekonomi (Henrik von Hofsten)

HUT

- Insamling av hushållens boendeutgifter pågår och löper på bra. Första publicering i slutet på maj vilket innebär en uppsnabbning med tre veckor.
- Förberedelser och anpassning till EU:s nya regelverk pågår för Hushållens utgifter. Insamling genomförs under 2026.

Inkomster och skatter

- Statistik avseende 2023 års inkomster publiceras 21 januari 2025.
- Åldersredovisningen anpassad till ny riktålder för pension.
- Samtliga tabeller anpassade till ny hantering av röjande (CKM och dominansregel).
- Fortsatt arbete med inkomststatistik baserad på månadsdata under 2025.

Regeringsuppdrag

- Regeringsuppdrag – utöka FASIT med uppgifter om skulder och likvida tillgångar.
- Betänkandet om ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51) har skrivits av.
- Syfte att bredda beslutsunderlaget för den ekonomiska politiken och belysa hushållens motståndskraft mot ekonomiska störningar.
- Leverans
- Redovisa hur FASIT kan utökas med årliga uppgifter om bostadslån och konsumtionslån samt tillgodohavande på bankkonto inom lämpliga intervall för urvalet MSTAR.
 - Redovisa en bedömning av tillkommande kostnader samt föreslag på hur det ska finansieras.
 - Föreslå lämpliga författningsförslag.
 - Redovisas 31/1-2025.

Befolkning och levnadsförhållanden, samt SCB info (Marie Lidéus)

SCB:s gd Joakim Stymne kommer att avgå vid årsskiftet och regeringen rekryterar nu en efterträdare.

SCB har tagit fram och beslutat om en [AI-policy](#).

Budgetpropositionen 2025: Förslaget är att SCB får ett ökat anslag på cirka 43 miljoner jämfört med föregående år. Ökningen är främst kopplad till arbetet med det allmänna företagsregistret för genomförandet av direktivet om öppna data.

Hemställan om ändringar i statistikförordningens indelning i ämnes- och statistikområden är beslutad. Nytt ämnesområde: BEFOLKNING OCH LEVNADSFÖRHÅLLANDEN, med följande statistikområden:

- Befolkningens sammansättning och utveckling
- Levnadsförhållanden
- Jämställdhet
- Integration

Undersökningen Hushållens utgifter är från och med 2026 en EU-reglerad undersökning och ska genomföras vart femte år. Det finns ett användarbehov av att genomföra undersökning Hushållens boendeutgifter mellanliggande år och SCB har nu tagit beslut om vilka år undersökningen ska genomföras.

Kommentarer och synpunkter från ledamöterna

Nasser Nuru Mahmud: Finns det frågor om användningen av sociala medier i BITA? Intressant i förhållande till FHM:s rekommendation om skärmtid.

Svar SCB: I BITA ingår frågor om hur ofta man använder internet (men inte hur lång tid per tillfälle), samt för vilka aktiviteter (bland annat sociala medier, meddelandefunktioner). Det är alltså inte möjligt att ta fram statistik om skärmtid i nuläget.

Fråga: Vad avses med hemställan om att behandla uppgifter om hälsa i jämställdhetsstatistiken?

Svar SCB: Hemställan handlar om att kunna behandla uppgifter om hälsa i framställningen av jämställdhetsstatistiken. Detta är för att SCB ska kunna publicera uppgifter om funktionsnedsättning i jämställdhetsstatistiken, där SCB själva har bearbetat uppgifterna. Detta kan vi inte göra idag, och det påverkar t.ex. förslag som ges i regeringsuppdraget om inkomstskillnader mellan kvinnor och män med funktionsnedsättning.

Håkan Nyman: Hur ser möjligheten ut att lägga till variabler i ULF?

Svar SCB: Om det finns informationsgap är det möjligt, dock är möjligheterna begränsade, eftersom ULF endast innehåller ett litet antal ”nationella” variabler. Det är generellt sett enklare gå via EU-SILC och Eurostat, men där krävs lång framförhållning. Nu arbetar vi med 2027 års formulärinnehåll. Det är dock bra om vi får in eventuella önskemål om innehåll.

Jesper Roine: Lyfter upp att eventuell ny statistik om tillgångar och skulder (utökningen av FASIT, underlag för att belysa hushållens motståndskraft) enligt nuvarande förslag inte kan ses som ett substitut för den tidigare statistiken som fanns till och med 2007. Det kommer inte att vara möjligt att ta fram relevant fördelningsstatistik.

4. Inflationjustering av kapitalvinster i inkomststatistiken

Peter Gärdqvist, SCB

Presentation av analys avseende hur nominella respektive reala (inflationjusterade) kapitalvinster/förluster påverkar nivån på, och fördelningen av, inkomsterna i den officiella inkomststatistiken.

Både i beskattningen och i inkomststatistiken beaktas de nominella värdena på kapitalvinsterna och kapitalförlusterna, det vill säga försäljningspriset minus inköpspriset, utan någon justering för inflationseffekter. Det kan ses som att värdeökningen på en tillgång som säljs, särskilt om den har ägts under lång tid, delvis utgörs av inflation, med effekten att de vinst- och förlustbelopp som ingår i statistiken är överskattade.

En alternativ hantering är att inköpspriset på tillgångar som säljs räknas upp med inflationen vid beräkningen av kapitalvinst och kapitalförlust.

Övergripande resultat av att inflationjustera kapitalvinster från bostadsförsäljningar visar att Inflationen har en inte helt försumbar effekt på bostadsvinsterna, men det har i sin tur mindre effekt på inkomststatistiken i stort. Det blir en mindre påverkan på medel- och medianvärden, men en större påverkan högst upp och längst ned i inkomstfördelningen. Det sker även en viss omflyttning av personer inom inkomstfördelningen, där personer med lägre reala vinster flyttas ner, medan personer utan vinster som en konsekvens av detta ”knuffas” uppåt i fördelningen.

Analysen finns publicerad i en rapport på SCB:s webbplats: [Reala kapitalvinster. Hur påverkar inflationsjustering av bostadsvinster inkomststatistiken?](#)

Kommentarer och synpunkter från ledamöterna

Jesper Roine: Argumentet att inflationen kraftigt överskattar reavinsterna stämmer inte riktigt enligt den här analysen. Bra kunskapsbidrag! Dock vore det intressant att redovisa ytterligare statistik baserat på sortering t.ex. fördelning före och efter kapitalvinster.

Joakim Sonnegård: Vore intressant att se hur inkomstförflyttningen ser ut från inköpstillfället till dess att bostaden säljs.

5. Underrapportering av inkomster för företagare och påverkan på inkomststatistiken

Fredrik W. Andersson, SCB

Presentation av arbete med att uppskatta företagares underrapportering av inkomster till Skatteverket och vilken effekt underrapporteringen får bl.a. på fattighedsnivåer för företagare.

De empiriska resultaten tyder på att nivån på underrapporteringen är negativt korrelerad med nivån på den disponibla inkomsten och att egenföretagare underrapporterar i högre grad än ägare av aktiebolag. Totalt uppskattas underrapporteringen uppgå till 29 miljarder kronor.

Resultaten medför att fattighedsnivåerna för företagare och deras barn sjunker. Till exempel minskar andelen företagare under den absoluta fattighedsgränsen med 3,5 procentenheter till 2 procent, vilket är lägre än för befolkningen som helhet. Vi ser en likande minskning när det gäller andelen barn till företagare som antas ha låg inkomststandard.

Kommentarer och synpunkter från ledamöterna

Joakim Sonnegård: Går det att se hur underrapporteringen fördelar sig mellan olika branscher?

Svar SCB: Inte något vi tittat på i den här studien, men data finns för att göra den typen av analyser.

Jesper Roine: Företagarinkomster har räknats upp med en generell kvot på 1,6 i RAMS för att hantera underrapportering av inkomster. I BAS används en generell årlig uppräkningsfaktor. Som vi ser av den här analysen varierar underrapporteringen kraftigt med inkomsten, samt även mellan egenföretagare och ägare av aktiebolag. Borde man ha använt sig av olika kvoter RAMS och även i BAS?

Svar SCB: Uppräkningen i RAMS/BAS används för att klassificera kombinatorer som företagare eller anställd och påverkar inte inkomststatistiken, därmed kan det anses vara tillräckligt bra att endast använda en generell uppräkningsfaktor i arbetsmarknadsstatistiken.

6. Utvärdering av kvaliteten i jämställdhetsstatistiken (ASPIRE)

Carolina Nordström, SCB

Presentation om den utvärdering av jämställdhetsstatistiken som genomförts inom ramen för ASPIRE, som står för *A System for Product Improvement, Review and Evaluation*, och används för att kvantitativt utvärdera tillförlitligheten i utvalda statistikprodukter på SCB. Ett team av utländska experter anlitas för att ge rekommendationer till SCB om förbättringar.

SCB:s centrala kvalitetssamordning är engagerade i arbetet som bland annat består av genomgång av viktig dokumentation (meta- och kvalitetsdokumentation), frågeformulär, självskattning och slutligen en sittning med ASPIRE-teamet.

ASPIRE-teamets rekommendationer i korthet

- *Dokumentation av kvalitetsutvärderingar*
 - Kvalitetsdeklarationer behöver innehålla kvalitetsutvärderingar, och tillgängliggöras externt.
 - Kvalitetsstudier bör omfatta vilka konsekvenser eventuella förslag får för jämställdhetsstatistiken
 - SCB behöver vara mer proaktiva i genomförandet av kvalitetsstudier inom primärdatakällorna
- *Utvecklingsplan (kopplat till luckor i statistiken)*
 - Ta fram en utvecklingsplan (för 3–5 år) tillsammans med användare och producenter för att täcka in viktiga användarbehov som inte täcks in av befintlig statistik.
- *Implementering av jämställdhetsstatistik i primärkällorna*

Mycket av jämställdhetsstatistiken hämtas från primärkällor och andra statistikprodukter – detta handlar alltså om relationerna till primärkällorna.

 - Kopplar mycket till risk för fel i statistiken, och hur man ska kunna minska den risken
 - Översyn tillsammans med primärkällor – vilka hinder som finns för dessa att betrakta jämställdhetsstatistiken som en ordinarie del i primärkällan
- *Tekniska lösningar*

Diskussion/workshop med IT-expertis för att ta fram plan:

- Hur kan jämställdhetsstatistiken använda nya plattformar (t.ex. BOA)?
- Rådgöra kring möjliga lösningar för jämställdhetsstatistiken mer specifika behov
- *Roller och rolltagning*
SCB behöver utöver rollen som producent också anta rollen som användare av data från primärkällor, samt rollen som sekundärproducent av statistik. Ingår t.ex. idag i BRÅ:s användarråd för Nationella Trygghetsundersökningen.
- *Finansiering*
SCB behöver se över utvecklings- och analysarbete med avseende på jämställdhetsstatistiken redan i resursplaneringen. Vissa delar ingår i kärnverksamheten, då kan det mer handla om inriktningar och prioriteringar.

SCB:s omhändertagande av rekommendationerna

SCB har genom processen funderat på vilken typ av utvecklingsarbete som behöver genomföras och hur. Det finns flera delar i detta, men som också hänger ihop:

- *Titta ytterligare på metoder för att utvärdera kvaliteten i potentiella datakällor*
 - Office for National Statistics i Storbritannien har t.ex. tagit fram en matris för att utvärdera kvaliteten i datakällor samt möjliga förbättringsinsatser som skulle kunna göras i dessa källor. Eventuellt kan SCB göra studiebesök på ONS för att höra mer.
 - Samverkan med nordiska statistikbyråer för erfarenhetsutbyte, och se vad andra gör.
- *Dokumentation av luckor och deras betydelse i relation till viktiga användarbehov*
 - Det finns idag god kunskap om luckor i relation till behov. Utmaningen är att relatera luckorna till varandra.
 - Luckorna som finns avser väldigt olika områden och frågeställningar, att åtgärda dem kräver väldigt olika insatser i termer av resurser, tid, utökad uppgiftslämnarbyrå. Olika myndigheter ansvarar för de olika datakällorna.
 - SCB har diskuterat med ASPIRE-teamet att göra en sammantagen bedömning av datagapen och peka ut de mest betydande – detta behöver göras tillsammans med viktiga användare och producenter.
 - Kopplar också till frågan om SCB:s roller – användare och producent, och även primärdataproducenternas roll i att fylla datagapen.

Kommentarer och synpunkter från ledamöterna

Joakim Sonnegård: Det är tydligt att användarrådet har en tydlig roll i detta arbete. Grupperingen i detta rum kan ge viktig input för framtagande av utvecklingsplan.

Carin Gräas: Hur tar man reda på användarbehov?

Svar SCB: Vi har återkommande möten med viktiga användare. Stora användare, dvs de som använder indikatorerna, t.ex. Jämställdhetsmyndigheten och Regeringskansliet. Försöker ha dialog med centrala användare, och försöker finnas där användarna finns. Det finns ganska god kunskap om behoven, det handlar mycket om att värdera behoven, väga mot varandra. Vad som ska prioriteras (datautveckling och utveckling av statistiken) – där ligger utmaningen.

Svar SCB: Vi tittar på webbstatistik (webbtrafik, nedladdning av tabeller etc). När vi tittade på möjligheten att göra fickboken digital gjordes djupgående intervjuer med användare om hur de använder statistiken.

7. Analyser inom ämnesområdet levnadsförhållanden

Karin Lundström och Mikaela Järnbert, SCB

Presentation av SCB:s arbete med analyser och olika format för publicering, samt exempel från det senaste året.

Olika syften med analyser

- Fördjupa, förklara och sätta statistiken i sammanhang
- Utveckla statistiken.
- Öka förståelsen för SCB:s statistik och register, och kvalitetssäkra analyser (ämnesmässiga, metodmässiga). T.ex. nya BAS, men också nya variabeln PIF – egenskaper och kvalitet.

SCB:s organisation för analys

- *Process*
SCB:s gemensamma analysprocess i korthet:
 - Bedöm behov, identifiera målgrupper, förbered analysen,
 - Genomförande (iterativt arbete: gå tillbaka och ändra frågeställningar)
 - Färdigställande, publicering (och spridning)
- *Stöd*
 - Ämnessakkunniga inom olika områden (arbetsmarknad, befolkning, hushållens ekonomi, demokrati, levnadsförhållanden) stöttar skribenter i skrivandet men också i ämneskunskap.

- Utbildning i statistiskt skrivande har genomförts under hösten
- *Inspiration*
 - Återkommande korta webinarier som tar upp olika aspekter på analys
 - Nytt för 2024: temaområden för hela året. Årets teman har varit Sverige i Europa, och det ekonomiska läget.

Några analyser har publicerats inom dessa temaområden, exempel följer nedan.

Planering av analyser

Så här års samlas planerna för nästa år in, som sedan diskuteras på sektionerna och centralt.

-> Nu är alltså en bra tidpunkt för oss att få in önskemål.

Inom detta användarråds ämnesområden publiceras ett tiotal analyser årligen – kortare och längre/djupare och mer ingående, med olika syften och med olika målgrupper. Målgruppen har betydelse för hur det publiceras och hur det marknadsförs. Huvudsyftet är att ge statistiken spridning, och visa på intressanta resultat, andra syften kan vara att kvalitetssäkra statistiken och publicera resultatet av kvalitetssäkringen.

Tre huvudsakliga varianter av analyser – exempel inom användarrådets områden

1) Kortanalys

Dessa läggs ofta ut på sociala medier som LinkedIn, Facebook, och i SCB:s nyhetsbrev. Målgruppen är en bred allmänhet.

Några exempel på kortanalyser på årets temat Sverige i Europa:

[Materiell och social fattigdom ökar i Sverige](#)

[Långsam utveckling för jämställdheten i EU](#)

[Källkritik vanligare i Nord- och Västeuropa](#)

Exempel från Barn-ULF:

[Elever stressade av läxor och prov i skolan](#)

2) Rapporter (kortare eller längre)

När rapporter publiceras åtföljs de ofta av ett pressmeddelande, och ibland inlägg på sociala medier.

Lathunden [På tal om kvinnor och män](#) kom nyligen ut. 40-årsjubileum med webinarier. Pressmeddelande i samband med lanseringen:

[Små kliv för jämställdheten - På tal om kvinnor och män fyller 40](#)

Andra exempel:

[Sociala relationer 2022](#)

[Barns levnadsförhållanden 2023](#)

3) "Bakgrundsfakta"-rapporter

Riktas främst mot specifika, mer avancerade användare. Rapporter av den här typen gör vi också ibland "för vår egen skull" för att lära känna statistiken bättre, och för utveckling. De kan innehålla avancerade beräkningar och målgruppen är smalare – expertanvändare. Dessa rapporter sprids oftast inte med pressmeddelande eller sociala medier, utan mer via direktkontakt med specifika användare.

Exempel:

[Reala kapitalvinster. Hur påverkar inflationsjustering av bostadsvinster inkomststatistiken?](#)

[Ekvivalensskalor i inkomstfördelningsstatistik](#)

På gång den närmaste tiden:

- Rapport om levnadsförhållanden för barn med funktionsnedsättning – baserad på Barn-ULF
- Kort rapport om barns trygghet (11 december) – baserad på Barn-ULF
- Kort rapport om kulturvanor – baserad på ULF 2023 publiceras efter nyår

Kommentarer och synpunkter från ledamöterna

Nasser Nuru Mahmud: Bra med frukostseminarium eller likande för att sprida resultaten – t.ex. 30–45 minuter, sammanfattning av viktiga punkter från analyser. Blir sällan att man tar sig tid att läsa rapporter som marknadsförs i t.ex. nyhetsbrev.

Karin Westling: Vi (Myndigheten för delaktighet) arbetar ju med funktionshinderpolitiken, och variabeln funktionsnedsättning är alltid intressant för oss. I och med att SCB inte har regeringsuppdraget längre ligger tillgången/skärningen längre bort. Både för oss men också för användare på kommunal och regional nivå. Där ser vi att kortanalyser mm behöver tillgängliggöras i stället för att man måste beställa och bearbeta själv. I några av analyserna som visades upp – vore det mycket intressant att se fler skärningar: funktionsnedsättning, utländsk/svensk bakgrund, inte bara kön.

Svar SCB: SCB försöker samordna frågebatterier (i alla fall i de största EU-reglerade undersökningarna) så att man kan göra den analysen även om urvalsstorleken ibland sätter hinder för hur mycket man kan dela upp statistiken. Detta är ett pågående arbete på sektionen för samordning och tvärområden. Vi vill också göra mer på området. Kortanalyser (och längre rapporter) på funktionshinderområdet är planerade för nästa år. Med registervariabeln PIF finns också större

möjligheter att göra analyser. En analys (ett regeringsuppdrag) som kommer nästa år handlar om funktionsnedsättning och valdeltagande.

Jesper Roine: Efterlyser verktyg på SCB:s webbplats för att belysa resultat mer dynamiskt och interaktivt, som visar någon form av rörelse/förändring. Kanske presentera analyser med korta filmer eller dylikt.

Carin Gräas: Konsumentverket använder verktyget PowerBI för att analysera och visualisera olika skärningar etc. Arbetar med att lägga ut utgiftsområden för hushåll på Konsumentverkets webbplats med PowerBI, där man kan ta fram skraddarsydd statistik utifrån olika hushållssammansättningar. Det blir en övergång från pdf-filer.

Svar SCB: Flera medarbetare på SCB håller på att utbildas i PowerBI. En sak som är problematisk är att bakomliggande data kan behöva prickas i det som visas. Kompetens inom området behöver utvecklas. Vi tar med oss frågan till kommunikationsavdelningen – även möjligheten att ha fler webinarier, och göra dem mer tillgängliga.

Joakim Sonnegård: Hur efterfrågade är de olika typerna av analys? Finns det skillnader mellan t.ex. kortanalys, rapporter och bakgrundsfakta, görs det någon uppföljning?

Svar SCB: Kortanalyser följs upp av kommunikationsavdelningen, t.ex. hur mycket artiklar i medier som genererats. Annars är det olika beroende på vilka målgrupperna är för de olika typerna av analys. Bakgrundsfakta är mer avsett för färre men stora användare av statistiken, medan syftet med kortanalyser ofta är att nå ut till en bredare massa, och lyfts även fram av kommunikationsavdelning i större utsträckning. Antalet anmälningar till webinarier som ordnas kan också vara en indikation.

Joakim Sonnegård: Hur ser resursfördelning internt ut, vilken typ av publikationer läggs det mest resurser på?

Svar SCB: Många större rapporter kommer ur regeringsuppdrag. Kortanalyser och bakgrundsfakta (och en del rapporter) är som regel egeninitierade. I ULF finns återkommande moduler (frågeområden) som ger underlag till rapporter. Ibland kan specifika datum ge upphov till kortanalyser – i samarbete med kommunikationsavdelningen. Kortanalyser fångas som regel upp ganska bra av media – vi får ut en hel del statistik den vägen.

Katarina Boye: Ett förslag är att kortanalyser kan vara baserade på en längre rapport. Det vore bra om det tydligt framgår vilka data kortanalyser är baserade på, vilket inte alltid är fallet.

Linnea Källqvist: Är det möjligt att ta del av webinarium i efterhand?

Svar SCB: Webbinarier är endast tillgängliga i två veckor för de som är anmälda till seminariet, vilket beror på regler kopplat till textning av sändningarna. Demokratidagen t.ex. är textad och har ingen tidsgräns.

Sara Dahlin: Intressant och bra med webinarium, men vore bra om de kunde finnas tillgängliga längre och ses även om man inte är anmäld till seminariet. Ett annat förslag är att nyttja olika typer av fokusdagar/veckor, exempelvis har Socialstyrelsen haft fokusveckor på olika teman som organdonation, diabetes, våld i nära relationer. Hur ser SCB på att göra något sådant? Man kan titta på att göra mer under exempelvis ”våldsveckan” som är nationell.

Svar SCB: SCB gör en del. Temat ”Sverige i Europa” valdes eftersom det var Europaparlamentsval i juni. Vi brukar också ha en publicering i oktober i samband med FN:s dag för att bekämpa fattigdom. Annars har det varit mer fokus på lättsamma ämnen, kommunikationsavdelningen tar initiativen. Även ämnesavdelningarna kan titta på att göra mer av detta, än bara publiceringar på sociala medier.

Håkan Nyman: Det vore intressant med en mer tvärssektoriell approach inom SCB, att de olika statistikområdena berikar varandra. Vi ser behov av mer statistik inom hälsoområdet, specifikt tandvårdsområdet. Saknas i stor utsträckning statistik inom detta område, trots att det finns mycket bra registerdata hos statistikmyndigheterna som skulle kunna användas, men det finns inte riktigt resurser. Data behöver berikas med annat, är det något SCB kan titta på?

Svar SCB: Vi ska belysa sådant som är aktuellt – och kan tillföra ytterligare fakta. Det är något vi kan tänka på.

Peter Abrahamsson: Försäkringskassan och Socialstyrelsen har delat ansvar och mycket data om t.ex. tandvård. Det vore bra om vi kunde samarbeta och dra nytta av varandras kompetenser – lära av varandra och sam använda data för att beskriva samhället. Vi har begränsade resurser, kan myndigheterna stötta varandra?

Angående det jämställdhetspolitiska målet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra – kan man göra mer statistik på det området? Försäkringskassan jobbar mycket med det nu, alla som ringer till Försäkringskassan för sjukskrivning ska få frågan.

Svar SCB: Det kan vara svårt med datatillgång. Vi jobbar nu med att utveckla jämställdhetsstatistiken på just det området. Analyser i samarbete med Försäkringskassan vore väldigt intressant. Vi tar med oss frågan.

Carin Gräas: Ställer Försäkringskassan någon fråga om ekonomiskt våld?

Peter Abrahamsson: Nej. Det är också svårt att ställa frågan om våld. Det är mycket kvar att göra.

8. Reflektion innevarande mandatperiod samt tankar inför ny mandatperiod

Kommentarer och synpunkter från ledamöterna

Joakim Sonnegård: Upplever att det finns ett genuint intresse för vad användarna behöver, hur statistiken används. Vore önskvärt med en övergripande plan innehållande t.ex. utvecklingsarbete för hela mandatperioden, som kan följas mellan mötena för att på så sätt lyfta blicken något.

Katarina Boye: Upplever att SCB lyssnar på användarna. Bra och intressanta presentationer och diskussioner! Bra med konkreta frågor inför mötena att ta ställning till.

Håkan Nyman: Mötena fungerar bra och är välplanerade. Vore intressant att höra lite mer om vad som pågår inom de olika ledamöternas verksamheter, utbyta information och lyfta frågor som är på gång. Bra om det finns tid att strukturerat dela med sig.

Nasser Nuru Mahmud: Bra med underlag i god tid inför mötena. Önskvärt med mer avsatt tid för erfarenhetsutbyte och omvärldsbevakning, kanske kan någon eller några av ledarmötena ha förberett en punkt från den egna verksamheten till mötena.

Karin Westling: Mötena fungerar bra och med intressant information. Bra att det ges möjlighet till inspel till olika regeringsuppdrag. Möjligtvis kan man även ha ett kortare digitalt möte per termin.

Vore intressant om t.ex. BRÅ kunde använda registervariabeln PIF kopplat till brottsutsatthet och brottsutövare, det saknas. Bra om SCB kan förmedla detta i rollen som användare av BRÅ:s statistik.

Peter Abrahamsson: Informativa möten, saknar dock lite mer långsiktigt perspektiv, t.ex. vad är på gång. Det blir då lättare att spela in det i den egna verksamheten och statistiken. Kanske inför nytt år – gå igenom vilka planer som finns (även sådant som inte är helt spikat).

Jens Sandahl: Skulle vara bra med mer kontakt mellan ledamöterna mellan mötena.

SCB: Vi återkommer med information inför den nya mandatperioden. GD tar beslut om användarrådets sammansättning och fokus, vårt förslag är att detta råd behålls som det är – Levnadsförhållanden och jämställdhet. Om man som ledamot inte kommer att fortsätta i rådet får man gärna ge förslag på ersättare från sin organisation. Även om man

inte längre aktivt deltar i ett råd kan man ta del av mötesanteckningar och annan dokumentation, det finns på hemsidan.

Joakim Sonnegård meddelar avslutningsvis att han inte fortsätter som ordförande kommande mandatperiod.

9. Avslutning

Mötet avslutas.

Nästa möte

Ny mandatperiod – återkommer med information.